

KÖNYVTÁRI VÁLLALKOZÓI INFORMÁCIÓS RENDSZER MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELVEI

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Tanyiné Kocsis Anikó

**Debreceni Egyetem
Informatikai Kar
Debrecen, 2008.**

Tartalomjegyzék – Table of Contents

I. Bevezetés, irodalmi előzmények.....	1
II. Kutatási célkitűzések.....	2
III. A dolgozat felépítése – Új eredmények.....	3
IV. Irodalomjegyzék.....	10
V. Publikációk jegyzéke.....	13
VI. Introduction.....	18
VII. Research Objectives.....	18
VIII. The Structure of the Thesis– New Results.....	19
IX. References.....	26
X. Publications.....	29

I. Bevezetés, irodalmi előzmények

A XXI. század elejére szinte általánosnak mondható, hogy az **Egyesült Államok, Kanada és az Európai Unió** nagyvárosainak közkönyvtárai, az egyetemi, valamint a szakkönyvtárak üzleti információs szolgáltatást végeznek. A legszínvonalasabb szolgálatok fokozatosan vonták be eszköztárukba a korszerű információs technológiákat az információk felkutatásában és a felhasználókkal való kapcsolattartásban. További jellemzőként elmondható, hogy ezek a business információs rendszerek *együttműködnek a helyi/regionális/országos szakmai irodákkal.*

A témában „**A közkönyvtári szolgálat: az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei**” [A közkönyvtári szolgálat 2005] dokumentum az Európai Unió anyagok mellett a legnagyobb hatásúnak tekinthető. Kijelöli azokat a kereteket, amelyek az információs és tudástársadalomban oly jelentős szerepet játszó *közkönyvtárak működését* jelentik.

Szintén jelentős *dokumentumnak tekinthető* a **Calimera** és „előzménye” a **Pulman Digitális Útmutató** [Pulman 2002], mely az *Európai Bizottság által támogatott program anyagát tartalmazza.* Ez a valamennyi európai országot felsorakoztató projekt a közkönyvtárak lehetséges szerepét vázolta fel az *eEurope* akcióterv megvalósításában. Az „1. rész: Szociálpolitikai irányelvek” fejezetén belül külön alfejezet foglalkozik a vállalkozások információellátásával „*Támogatás az üzleti és a gazdasági élet számára. Business információs szolgáltatások*” címmel.

A magyarországi **PORTÁL Program** – a könyvtárügy stratégiája 2008-2013, melyet az Oktatási és Kulturális Minisztérium is elfogadott – mintegy 5 évre tekint előre, meghatározva a könyvtárügy aktuális tennivalóit. A program harmonikusan illeszkedik *az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelveihez, ill. a Calimera-hoz.* Szokatlan a korábbi stratégiákhoz képest, hogy jóval dominánsabban hívja fel a figyelmet az információtechnológia alkalmazására könyvtári területen. Ez leginkább a „Kiemelt kulcsterületek, 2. cél, Beavatkozások”résznél érhető tetten.

A *kurrens nemzetközi szakirodalomban* megjelenő információk naprakészek, **új alkalmazásokat, tendenciákat** vázolnak fel, ötleteket adnak. Az elméleti megközelítések mellett jelentős számban közölnek „**case study**”-kat, **gyakorlati** megvalósulásokat és módszertani útmutatókat. Ugyanakkor kevés – a hazai helyzetre – adaptálható információval bírnak. Ennek leggyakoribb oka az, hogy a magyar könyvtárak anyagi-technikai erőforrásai korlátozottabbak, az alkalmazottak száma jelentősen elmarad a nemzetközi élvonaltól.

A 90' évek elején, az egyéni és társas vállalkozások elterjedésével egyidejűleg a könyvtáraknak is szembesülniük kellett a ténnyel, hogy megjelent egy új olvasói-használói réteg, amely azonnal igényli az információt, ráadásul a pontos, megbízható, naprakész és megfizethető üzleti-vállalkozói információt.

A vállalkozások információigényük kielégítésére *több csatornát vesznek igénybe*, köztük a könyvtárat, amely állampolgári jogon biztosítja az információkhoz való szabad hozzáférést. Ugyanakkor az üzleti információ és az e-gazdaság népszerűsítésében a hazai közkönyvtárak jóval nagyobb szerepet vállalhatnak, elsősorban az adott település és/vagy régió szintjén.

A könyvtáros-társadalmat megmozgató, országos szakmai szervezetektől kiinduló, vagy éppen irányítószervektől történő kezdeményezés az eltelt 18 év során sajnos nem történt. A vállalkozók kiszolgálása 'ad hoc' jellegű, könyvtáranként változó, mind a releváns források, mind a szolgáltatás minősége szempontjából.

Disszertációmban – lehetséges megoldásként - egy könyvtári vállalkozói információs rendszer megvalósításának és bevezetésének problémakörét tárom fel.

II. Kutatási célkitűzések

Fő célkitűzésem az volt, hogy feltárjam a magyar könyvtárak üzleti információs szolgáltatásának elégtelen mivoltát és egyúttal olyan korszerű megoldást kínáljak a könyvtárak számára (Magyar Közkönyvtárak Vállalkozói Információs Rendszere), amely az európai információszoolgáltató intézmények szolgáltatásainak színvonalára emelheti a célcsoport információ ellátottságát. A vállalkozói információs rendszer és Web-portálja létrehozásának törekvése egyedülállónak, előzmények nélkülinek tekinthető a magyar könyvtárügyben.

Négy nagyobb témakör, ill. diszciplínaterület ötvöződik kutatási témámban:

- Gazdasági, üzleti, vállalkozásokkal kapcsolatos kérdések
- A könyvtár, mint az információs és tudástársadalom alapja, információszoolgáltató és –előállító intézmény feladatai és funkciói
- Az információs rendszerek problémaköre, elsősorban a könyvtári alkalmazás oldaláról
- Az Internetes információszoalltatás és –keresés problematikája

Kutatásaim során nagy hangsúlyt fektettem arra, hogy egyensúlyban legyen ez a négy terület, ugyanakkor nemzetközi és hazai szakirodalmak és tapasztalatok alapján minden oldalról körbejárjam a témát.

III. A dolgozat felépítése – Új eredmények

A dolgozat 6 érdemi részből, valamint bevezetésből és összefoglalásból áll, melyek logikusan kapcsolódnak egymáshoz.

A **Bevezetés** vázolja azokat a tendenciákat, amelyek meghatározzák a könyvtárak jelenlegi működési kereteit. Nemzetközi szinten és az Európai Unió tagországaiban *jelentős dokumentum-digitalizálási, ill. adatbázis-építési tevékenység* folyik. Számottevően megnőtt az integrált könyvtári rendszereket használó és egyéb, - főként az adott könyvtár típusához kapcsolódó – *speciális, elektronikus szolgáltatásokat* kínáló könyvtárak száma. Egyre népszerűbbek az e-dokumentumok, amelyek sokszor párhuzamosan vannak jelen a hagyományos dokumentumok mellett.

Az IFLA¹ (Nemzetközi Könyvtáros Szövetség) és az UNESCO² közös, közkönyvtárakra vonatkozó dokumentuma kiemeli, hogy a közkönyvtáraknak hozzáférést kell biztosítaniuk saját, valamint más könyvtárak és információs szolgálatok forrásaihoz azzal, hogy hatékony elektronikus hálózatot hoznak létre és tartanak fenn. Jelentősre tehető azoknak a *külföldi közkönyvtáraknak* a száma, akik online üzleti információs rendszert működtetnek.³ A legszínvonalasabb szolgálatok fokozatosan vonták be eszköztárukba a korszerű információs technológiákat az információk felkutatásában és a felhasználókkal való kapcsolattartásban. További jellemzőként elmondható, hogy ezek a business információs rendszerek *együttműködnek a helyi/regionális/országos szakmai irodákkal*.

A magyar szaksajtóban számos szakíró szorgalmazta, hogy nemzetközi – elsősorban angliai, dán, amerikai - minták alapján, *Magyarországon is hatékonyabbá és össze fogottá kellene tenni a célcsoport könyvtári ellátását a köz-, egyetemi és szakkönyvtárakban*. Az 1990' évek elején történt kezdeményezések azonban nem voltak hosszú életűek (Vállalkozói Információs Projekt, továbbképző tanfolyamok, tanácskozások), a könyvtáros képzőhelyek azonban tantervükbe integrálták a vállalkozói információs szolgáltatással kapcsolatos ismereteket.

Az **1. fejezet** (Vállalkozói információs szolgáltatás a könyvtárakban) további 6 alfejezetben tárgyalja a témakörrel kapcsolatos tudnivalókat és az egyes fogalmak összefüggéseit. Így: a vállalkozás (mikro-, kis-, középvállalkozás), a vállalkozások számítógép használata, a

¹ The International Federation of Library Associations and Institutions

² United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

³ Pl. Norfolk County Council Library – Online Reference Library, Business Library, URL: http://www.norfolk.gov.uk/consumption/ideplg?IdcService=SS_GET_PAGE&nodeId=24 2008-04-28

vállalkozói/üzleti információk és forrásaik, az elektronikus információforrások (formai és tartalmi felosztás), az üzleti/vállalkozói információforrások megbízhatósága, valamint elektronikus információszolgáltatások a könyvtárakban. A fejezet végén, az elemzések birtokában megállapítom, hogy az elektronikus forrásokra alapozott, online referenz szolgáltatások ma már korszerű, felhasználóbarát megoldást jelentenek a könyvtári munkában. A világ fejlettebb országaiban nélkülözhetetlen működésük a gazdasági és üzleti információs szolgáltatások területén is.

A **2. fejezet** (Szakterületi és módszertani áttekintés) kijelöli azokat a nemzetközi és hazai alapidokumentumokat, amelyek meghatározzák a közkönyvtárak üzleti/vállalkozói információs tevékenységét. A fejezet rátekintést ad arra a hatalmas szakirodalmi bázisra, amely kiindulópontként szolgálhat egy információs rendszer megvalósításához, a módszertani kérdések tárgyalása pedig az alkalmazott technikákat foglalja össze.

Alapidokumentumoknak tekinthetjük a témában azokat a nemzetközi szakmai útmutatókat, ajánlásokat (*A közkönyvtári szolgálat: az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei*, *Pulman Digitális Útmutató*, *Calimera Irányelvek*) valamint hazai területen az 1997-ben megjelent könyvtári törvényt, amelyek közvetve tárgyalják az üzleti/vállalkozói információkkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdéseket.⁴ A magyarországi *PORTÁL Program* illeszkedik az említett nemzetközi anyagokhoz, ugyanakkor teljesen kimaradt belőle a vállalkozók könyvtári ellátásának problémaköre.

A kurrens nemzetközi szakirodalom igen gazdag, már-már túlkínálat jellemzi (*Information Services & Use*, *Business Information Review*, *Information Services & Use*, *Library & Information Science Research*). Az elméleti megközelítések mellett jelentős számban közölnek „case study”-kat, gyakorlati megvalósulásokat és módszertani útmutatókat.

A külföldi szerzők közül kiemelkedik *Michael E. Porter* amerikai közgazdász professzor, akinek publikációi az értéklánc-elméletről és a vállalkozások versenyelőnyéről nagy hatással van a vállalkozók információigényének vizsgálatára. *Michael Lowe* neves angol információs szakember pedig a könyvtári vonatkozásokról publikált jelentősebb cikkeket. Magyarországon az első tanulmányok többnyire az üzleti információ fogalmának meghatározására vállalkoztak. Elsősorban a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás⁵ és a Könyvtári Figyelő jelentetett meg igényesebb cikkeket, de a Könyvtári Levelezőlap-ban, a

⁴ A legjelentősebb nemzetközi projektekről az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézetének honlapján tájékozódhatunk. URL: http://www.ki.oszk.hu/107/e107_plugins/links_page/links.php?cat.8

⁵ Tudományos és Műszaki Tájékoztatás: könyvtár- és információtudományi szakfolyóirat, URL: <http://tmt.omikk.bme.hu>, 2008-04-04

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros-ban és helyi orgánumban is közöltek tudósításokat aktuális kérdésekről.

A fogalmak „behatárolása” után a különböző *forrásokra, azok tipizálására* került sor. Ezek nagy része *céginformációkkal* foglalkozott, hiszen az üzleti tartalmú dokumentumok közül e témakörben jelent meg a legtöbb kiadvány. A téma iránti érdektelenséget jelzi, hogy könyv formájában nagyon kevés kiadvány látott napvilágot. Az eddig megjelent hazai tanulmányok nagy hibája, hogy kerültek az informatikai megoldásokat felvonultató javaslatokat az üzleti információszolgáltatás területén, bár szinte valamennyi szerző szorgalmazza a könyvtárak hatékonyabb, közös fellépését a vállalkozók információigényének kielégítésében.

Befejezésképpen összefoglalom azokat a módszereket, amelyekkel dolgoztam: Kérdőíves felmérés, Összehasonlító elemzés, Marketing módszerek: SWOT analízis, marketing mix, Strukturált projektirányítási módszertanok egyes elemei.

A továbbiakban - 3-6. fejezet – új kutatási eredményeimet közlöm.

A **3. rész** „A magyarországi könyvtárügy és a vállalkozók információellátásának helyzete a Magyar Közkönyvtárak Vállalkozói Információs Rendszere (MAKK-VIR) kidolgozása és bevezetése szempontjából” további 3 alrésze áttekintést ad a könyvtárügy hazai helyzetéről, az intézményekben végzett vállalkozói/üzleti információszolgáltatás státuszáról, az alkalmazott eszközökről, információforrásokról. A helyzetfelméréshez elvégeztem *magyarországi könyvtárügy SWOT–analízisét*, majd egy kérdőívet állítottam össze, melyet a 19 megyei közkönyvtárnak, valamint a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak küldtem el. A kapott eredményeket *összehasonlítottam egy angliai felméréssel*.

A magyarországi könyvtárügy SWOT - analízisének célja az volt, hogy a könyvtárak jelenlegi működési kereteit, erőforrásait, állapotát megismerjem, illetve választ kapjak arra a kérdésre, hogy valóban kifejezett igény van-e a rendszer bevezetésére mind a könyvtárak, mind a célcsoport részéről. Ez a hatékony marketing módszer megmutatja, melyek lehetnek a bevezetéssel kapcsolatos erősségek (Strengths), gyengeségek (Weaknesses), lehetőségek (Opportunities) és félelmek (Threats). Külön figyelmet fordítottam az e-dokumentumok használatára és konkrét források ismeretére. Az eredményeket táblázatos formában közöltem. Ezek után a magyarországi közkönyvtárak (megyei könyvtárak) vállalkozók információ-ellátásával kapcsolatos tevékenységét vizsgáltam. A kérdőíves helyzetfelmérés megkezdése előtt 7 pontból álló *hipotézist állítottam fel*. A kérdőív egyes kérdéscsoportjainak összeállítása során tanulmányoztam a könyvtárüggyel kapcsolatos hazai és nemzetközi szakajtóban megjelent publikációkat ([Mikulás 2005] p. 70.), ([Kiszl, 2005.] p.), szakmai rendezvények

anyagait⁶, könyvtárak és más információszolgáltató szervezetek weblapjait, valamint támaszkodtam személyes tapasztalataimra is.⁷

Ezek alapján 5 főtemakört határoztam meg: A könyvtárak és viszonyuk a célcsoporthoz; A vállalkozók információs szükséglete; Elektronikus információforrások használata; Együttműködési lehetőségek más intézményekkel, szervezetekkel; Adott könyvtár tapasztalatai, javaslatai. A felmérés eredményeinek kiértékelése témakörönként és kérdésenként történt. A vizsgálat lefolytatása és az eredmények részletes elemzése után elmondható, hogy kisebb-nagyobb eltérésekkel előfeltevéseim helytállóak voltak.

Világossá vált, hogy a magyar könyvtárak számára a vállalkozók kiszolgálása ugyanolyan fontos feladat, mint a többi felhasználó ellátása. Ennek eredményességét azonban nagyban csökkenti a koncepcióéltküliség, a források (elsősorban infrastrukturális és anyagi) és tapasztalatok hiánya, valamint párhuzamosság a helyi vállalkozói szervezetekkel.

A továbbiakban arra voltam kíváncsi, hogy a vizsgálat eredménye mutat-e közös vonásokat hasonló nemzetközi felmérésekkel. Először egy angliai felmérés néhány idevonatkozó eredményét ismertettem. Az Egyesült Királyság lakosságának információszerzési szokásaival kapcsolatos vizsgálatot a British Library Research and Innovation Centre Citizenship Information Project-e végezte el 1999-ben. Mivel a felmérés egyes elemei érintik saját kutatásaimat, így fontosnak érzem az idevonatkozó tények közreadását, melyek a következők: a lakosság életét jelentősen befolyásolja a szakmai előremenetel, az egész életen át tanulás és a minél jobb álláshelyek megszerzése, ill. ezeknek az információknak a beszerzését elsősorban a közkönyvtárban bonyolítja le a polgárság (77%).([Marcella - Baxter 1999] p. 120.)

A másik felmérés ismertetése elengedhetetlen volt dolgozatom szempontjából, mivel Pam és Allan Foster angol szakírók 16 éve minden évben megismétlik felmérésüket az angliai könyvtárakban folyó üzleti információszolgáltatással kapcsolatban [Foster-Foster2005]. A hazai és nagy-britanniai helyzet különbségét összehasonlító táblázatban illusztráltam az alábbi kategóriákban: Költségvetés, Nyomtatott és elektronikus forrásokra fordított összeg aránya, Alkalmazottak számának változása, Tudásmenedzsment-stratégia, Intranet alkalmazások, Adatbázis-szolgáltatók, Felhasználóképzés, Elektronikus termékek használatának gyakorisága, Hatékonyság- és elégedettség- mérés, Hosszú távú stratégia. A párhuzamba

⁶ Pl. Magyar Információbrókerek Szövetségének konferenciaanyagai

⁷ A nyíregyházi PRIMOM Tanácsadó és Információs Hálózat és Euro Info felkérésére, a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program keretében többször vezetem 5 órás tanfolyamot „Mikro- és kisvállalkozások információellátása: elektronikus források” címmel.

állításból látható volt, hogy a brit public library-k anyagi, technikai, személyzeti erőforrásai összehasonlíthatatlanul kedvezőbbek. Felhasználó-központú szemlélet, valamint korszerű megoldások alkalmazása, újdonságok bevezetése jellemzi tevékenységüket. Megállapítható az is, hogy közel sem adott minden szakmai feltétel egy sikeres hazai információs rendszer kidolgozásához és bevezetéséhez. Az erőforrások hiánya mellett leginkább a tapasztalatlanság jelenthet problémát.

A fent említett tényezők azt sugallják, hogy a könyvtárügy vezetőinek és képviselteinek minél előbb lépniük kellene egy vállalkozó információs rendszer létrehozásában, bevezetésében és fenntartásában, mert a helyi szinten működő szolgálatok erőforrás(ok) és támogatottság hiányában életképtelenek.

A 4. fejezet a (A Magyar Könyvtárak Vállalkozói Információs Rendszerének (MAKK-VIR) leírása) bemutatja az információs rendszer általános jellemzőit. Szól a rendszerrel szemben támasztott követelményekről és a bevezetés előnyeiről, ill. hátrányairól. A fejezet végén áttekintem az erőforrásigényeket.

A MAKK-VIR létrehozásának legfőbb célja, hogy a mikro- és kisvállalkozók helytől (otthon vagy telephelyükön) és időtől függetlenül (24/7), az Interneten keresztül kapcsolatba lépjenek a rendszerrel és információt kérjenek le onnan. Amennyiben saját maguk nem tudják lebonyolítani a keresést, vagy nem járnak eredménnyel, úgy szakemberek támogatását kérhetik egy online Információs Pult segítségével.

RÉSZTVEVŐK: A projekt kivitelezése meghaladja egy adott könyvtár kereteit, ugyanakkor országos kezdeményezést sem remélhetünk a döntéshozóktól a helyzetelemzés alapján. Két, vagy három könyvtár regionális összefogása, munkája azonban már kivitelezhető. Hazánkban elterjedt forma a könyvtárak társulása, ill. a konzorcium létrehozása az eredményesebb fellépés érdekében.

FORRÁSOK: A szükséges anyagi, technikai és személyi háttér megteremtése leginkább pályázat útján érhető el. A költségek számbavételénél külön kell választani az *egyszeri* fejlesztési, bevezetési kiadásokat (pl. *eszközbeszerzési költségek, helykialakítási költségek* stb.) valamint a *folymatosan* jelentkező üzemeltetési ráfordításokat ([Raffai 2003] p. 437-440.). A projekt/pályázat elkészítése során számba kell venni a kialakítandó rendszer erőforrásigényeit, amely elsősorban már meglévő erőforrásokra támaszkodna, így a hagyományos könyvtári szolgáltatásokat (pl. állománygyarapítás: beszerzés; olvasószolgálat: kölcsönzés, előjegyzés; szak- és általános tájékoztatás) is mozgósítaná. Másodsorban

szükséges speciális, üzleti tartalmú kiadványok beszerzése is, melyek nagy része előfizetéses. Preferálni kell az e-dokumentumok használatát a nyomtatott kiadványokkal szemben.

KOMPONENSEK: A rendszer maga egy sajátépítésű adatbázis - Vállalkozói Információtár-, melynek tartalmi összeállítását és feltöltését nagy szakmai körültekintéssel, a könyvtárakban használatos szabványok figyelembevételével és a minőségbiztosításra vonatkozó szabályok maximális betartásával kell elvégezni. Az adatbázis mellett a rendszernek biztosítania kell a könyvtár(ak) saját OPAC-jához, ill. ezen túlmutatva a MOKKA-hoz (Magyar Országos Közös Katalógus) történő hozzáférést is. A rendszerre támaszkodó portálnak jól szervezettnek, informatívnak, formailag esztétikusnak kell lennie.

FELHASZNÁLÓK: A rendszert elsősorban regisztrált vállalkozók - jelképes belépési díj megfizetése után - ingyenesen használhatnák, de a sokszorosítás, másolás, adatletöltés költségeit maguknak kell állniuk. A felhasználók csoportja természetesen kiegészülhet egyéb, a szolgáltatás iránt érdeklődő személyekkel is.

Az **5. szakasz** a vállalkozói információs rendszer (MAKK-VIR) megvalósításának menetét vázolja fel. Szólok a kialakítással kapcsolatos főfolyamatok tervezésének és fejlesztésének lépéseiről – melyben érvényesülnie kell a minőségi követelményeknek, valamint a felhasználó-központúságnak -, a fejlesztőcsoport szerepeiről és hatásköreiről. A szerepek és főfolyamatok összefüggéseit mátrixszal szemléltetem. Főfolyamatok: Információgyűjtés és – elemzés, Tervezés, Tervezet létrehozása, Prototípus kidolgozása, Fejlesztés, Minőségi garanciák meghatározása, Próbatesztelés, Revízió, Üzembe helyezés, Betanítás, Értékelés, Szoftverkövetés. Szerepek: Projekt igazgató, Projekt menedzser, MAKK-VIR projekt menedzser, Web-tervező koordinátor, Web-tervező(k), Minőségkoordinátor, Rendszer-könyvtáros, Látványtervező, Hálózati adminisztrátor, Felhasználók. Ezek olyan *potenciálisan létre hozható szerepek és tevékenységi körök*, amelyek csak ideális, kedvező helyzetben és esetben kivitelezhetők.

A fejezet további részében a MAKK-VIR Web-portáljának tartalmát meghatározó tényezőket vizsgálom. Összefoglalva kutatásaimat, a következő elemek határozták meg döntően a tartalmat: A vállalkozások információigénye, Az információs piac kínálata és Időszerű témák.

Nagy jelentőséggel bírhat a tartalmi elemeknél az egyéni vélemények és tapasztalatok közreadása. A MAKK-VIR portáljának éppen ezért biztosítania kell az aktuális témákban való elmélyülést mind hagyományos eszközökkel, mind a *Web 2. 0 technológiák* alkalmazásával (elsősorban blog, fórum). *Diagram szemlélteti* a portál tartalmi komponenseit,

mely 3 részre tagolódik: *Főrész* (Vállalkozói Információtár, Katalógusok, Online Információs Pult, Regisztráció – Bejelentkezés, Keresők oldala), *Mellékrész* (Gyorslinkek, Nyomtatványtár, Közérdekű információk, Fórum, Blog) és *Segédrész* (GYIK, E-mail-javaslatok, Elérhetőségek, Impresszum, Honlaptérkép). Az egyes szakaszok tovább rétegződnek, leírásuk a diagram után található. Részletesen szólok a rendszer „magjáról”, a *Vállalkozói Információtárról*.

Végezetül a rendszer bevezetésének marketingtervére teszek javaslatot. Mivel a differenciált megközelítés mindig hatékonyabb, mint az egy eljárásra vagy eszközre való hagyatkozás, így két technikát is ismertetek. Az első, klasszikusnak tekinthető módszer a marketing mix, a másik egy új, elektronikus szolgáltatások esetében gyakran alkalmazott technika, a CRM.

A **6. fejezet** taglalja az információs rendszer fejlesztési lehetőségeit. Amennyiben a MAKK-VIR létrehozása nemcsak papíron történne meg, úgy felhívná a szakmai szervezetek és döntéshozó szervek figyelmét is. Ezzel kapcsolatban a következő alternatívákat lehet figyelembe venni:

- Szponzorokkal, pénzforrások átcsoportosításával növelni lehetne a rendszerhez kapcsolódó könyvtárak körét.
- Mindenképpen szükséges lenne olyan szakkönyvtárak bevonása a munkába, amelyek több évtizedes tapasztalatukkal hozzájárulhatnának a sikerhez.
- A vállalkozás-fejlesztéssel foglalkozó szervezeteknél hatékonyabban kellene lobbizni.
- Hatékonyabb marketingeszközöket kell alkalmazni a rendszer/szolgáltatás népszerűsítésére.
- A rendszer használatának mérését korszerű szoftverekkel kellene biztosítani.

Összegzés

A könyvtári vállalkozói információs rendszer létrehozásának törekvése **egyedülállónak, előzmények nélkülinek** tekinthető Magyarországon. Sem a szakmai szervezetek (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Informatikai és Könyvtári Szövetség stb.) részéről, sem az egyes könyvtárak részéről nem történt ez idáig említésre méltó, korszerű információs technológián alapuló kezdeményezés.

A helyzetelemzés alapján biztonsággal kijelenthető, hogy a Rendszer kivitelezhető, igaz nehézségek árán. Számolni kell technikai, emberi, anyagi erőforráshiánnyal, valamint szemléletváltásra is szükség van. Ez utóbbi jelenti

- *a vállalkozókat*, akiknek a könyvtár sokszor egyet jelent a könyvkölcsönzéssel,
- *a könyvtárosokat*, akik közül sokan úgy vélik, hogy az üzleti információnak nincs tere a könyvtárban,
- a társadalmat, amelyben tudatosítani kell, hogy a könyvtár képes változni, új szolgáltatásokkal jelentkezni.

IV. Irodalomjegyzék

1. 1997. évi CXL. Törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. In: NETJOGTÁR. A CompLex Kiadó Kft. CompLex jogi adatbázisából, URL: <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=9559>), 2008-03-26.
2. 1999. évi XCV. Törvény a kis- és közép-vállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról, URL: <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=9766>, 2008-03-26
3. [1989. évi XIII. törvény] 1989. évi XIII. törvény a gazdálkodó szervezetek és a gazdasági társaságok átalakulásáról. In: NETJOGTÁR. A CompLex Kiadó Kft. CompLex jogi adatbázisából, URL: <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8611> 2008-03-26.
4. Abell, Angela- Wingar, Lucy: The commercial connection: Realizing the potential of information skills = Business Information Review, Vol. 22. , 2005, p. 172-181.
5. Abell, Angela – Chapman, Darron – Phillips, Peter – Stewart, Helen – Ward, Sandra: Roles in the e-landscape: Who is managing information? = Business Information Review, Vol. 23. , 2006, p. 241-251.
6. Augustyniak, Rebecca – Finley, Amy – Aguero, Dawn – Monroe, Blair – Arsenault, Brian: The Information Professional s Role in Creating Business Management Systems =Information Outlook Vol.9 No.9, (September 2005)
7. Brandt, D. Scott: Evaluating Information on the Internet, Indiana Library Federation – Area IV Fall meeting. Indiana University, Kokomo, 9/14/96.
8. [Calimera 2005] Calimera Irányelvek, URL: <http://www.ki.oszk.hu/old/calimera/index.html> 2008-05-06
9. Considine, Goretti: Response from a dying breed?: Public libraries and the Business Information Resources Survey 2005 = Business Information Review, London : SAGE, Vol. 22(2). 2005, p. 85-89.

10. Csorba Éva, V.: Tudásalapú társadalom és elektronikus gazdaság= Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról : kézikönyv kis- és középvállalkozóknak, Budapest, GKM, 2003. p.360.
11. Egy jó tipp ma – biztos üzlet holnap: a jövő profitja = Az üzlet-társ: Melléklet: Üzleti információ, 2. évf. 5. sz. (1996. máj.) 14. p.
12. Foster, Pam - Foster, Allan: Adapting to change: Business Information Resources Survey 2005== Business Information Review, London, Vol. 22 (1), p. 15-37.
13. Franklin, Nicola: Adapting to change: BIR's Business Information Resources Survey 2005 = Business Information Review, London : SAGE, Vol. 22.(2) 2005, p. 90-94.
14. Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról: kézikönyv kis- és középvállalkozóknak, Budapest, GKM, 2003. 433 p.
15. Huszár Ernőné: Üzlet-e az üzleti információ? = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 41. évf. 1. sz. 1994. p. 3-6.
16. Hyde, Margery: Business Links: a review of their association with public libraries = Business Information Review, Vol. 11. no. 3., 1995. p. 41-47.
17. Kiszl Péter: Business: informatikus könyvtáros hallgatóknak- A vállalkozói, üzleti információ oktatása a felsőfokú könyvtárosképzésben = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 11. sz. (2004. nov.)
18. Kiszl Péter: Hogyan tovább? Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 9. sz. 2004. p. 371-378.
19. Kiszl Péter: Magyarországi céginformációs rendszerek tipizálása. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 49. évf. 6-7. sz. 2002. p.231-247.
20. Könyvtárosok kézikönyve. 4. köt., Határterületek / szerk. Horváth Tibor, Papp István. Budapest: Osiris, 2005. 431 p.
21. A közkönyvtári szolgálat: az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei / készítette a Philip Gill által vezetett munkacsoport az IFLA Közkönyvtári Szekciója megbízásából; ford. Papp István; a fordítás a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium Könyvtári Főosztály támogatásával készült; közreadó Könyvtári Intézet. –Budapest: OSZK KI, 2005. URL: www.ifla.org/VII/s8/news/pg01-hu.pdf
22. Angol verzió: The Public Library Service: the IFLA/UNESCO Guidelines for Development, URL: <http://www.ifla.org/VII/s8/news/pg01.htm>
23. A Központi Statisztikai Hivatal gyorsjelentése: A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2007. II. félév

- URL: <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/gyor/gaz/gaz20712.pdf> 2008-04-02
24. Lee, Stuart D.: Building an Electronic Resource Collection : a practical guide. - London: Facet Publ., 2002., 160 p.
25. Lowe, Michael: A vállalalkozási információk kora == Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 40. köt. 7. sz., 1993. p. 279.
26. Marfleet, Jackie: Roadmap for the future-where to next?: Future provision of business information services at the British Library = Business Information Review, vol. 23 (4), p. 258-263.
27. Marcella, Rita –Baxter, Graeme: A national survey of the citizenship information needs of the general public = Aslib Proceedings, vol. 51. (4) p. 115-121.
28. Meskó Eszter: Aranyrög vagy csillogó szemét? Az internetes források kritikai értékelése = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. köt. 2. sz. p. 72–77.
29. Mikulás Gábor: Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban? ==Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 52. évf. 2. sz. (2005. febr.)
30. Nagy Zsuzsanna: Üzleti információ Magyarországon: kihívások és lehetőségek. = A könyvtáros és információs szakemberképzés megújítása. A LISTEN TEMPUS JEP (1994-97) zárókonferenciájának előadásai. Szombathely, BDTF, 1997. p. 152-160.
31. Nagy Nikolett: "Az ügyfél nem fél ügy" - a CRM alkalmazásainak lehetősége könyvtári területen = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 54. évf. 7. sz. (2007. jún.),URL: http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=4749&issue_id=484#jegy31vissza 2008-05-05
32. Novák Teréz: Magyarországi cím- és céginformációs adatbázisok = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 44. évf. 3. sz. 1997. p. 91-101.
33. O'Reilly, Tim: What is Web 2.0?: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software URL: <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html>
34. Pantry, Sheila - Griffith, Peter: Creating a successful e-information service, London: Facet, 2002. 176 p.
35. Pinfield, Stephen: Managing electronic library services: current issues in UK higher education institutions, URL: <http://www.ariadne.ac.uk/issue29/pinfield/> 2008-04-28
36. Portál Program: a könyvtárügy fejlesztési stratégiája, 2008, URL: http://www.ki.oszk.hu/107/e107_files/downloads/portl_miniszteri_elfogadott-1.rtf 2008-04-02

37. Pulman Digitális Útmutató: magyar változat, 2. jav., bőv. kiad., 2003. URL:
<http://www.ki.oszk.hu/old/pulman/dg/index.html> 2008-04-01
38. Raffai Mária: Információrendszerek fejlesztése és menedzselése, Budapest, Novadat, 2003. 996 p.
39. Roboz Péter: Eretnek gondolatok az információ áráról = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 40. évf. 2. sz. (1993. febr.), p. 51-55.
40. Skaliczki Judit: Az információs esélyegyenlőség és a demokrácia helye: a könyvtár = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 50. évf. 9-10. sz. p. 375-381.
41. Székely Levente: Egy lépéssel előbbre a digitális tudományos világban – Szakmai konferencia a publikációk elektronikus hozzáférhetőségéről = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 54. évf. 1. sz. 2007. p. 91-101.
42. Téglási Ágnes: A vállalati információs szolgáltatások menedzselése = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 40. évf. 7. sz. 1993. p.286-291.
43. Totterdell, Anne –Gill, Jane –Hornsey, Alan: An Introduction to Library and Information Work, London: Facet Publ., 2005. 224 p.
44. Towlson, Kaye: Information in Business – The Information Service for Business and Industry = The Law Librarian, Vol. 24. no. 3., Sept. 1993, p. 122-124
45. Tredinnick, Luke: Web 2. 0 and Business: A pointer to the intranets of the future? = Business Information Review, vol. 23 (4), p. 228-234.
46. Üzleti információs szolgáltatás az angol közkönyvtárakban =Borsodi Téka, 1992. 3. sz. p.13-14.
47. Vállalkozói Információs Projekt (VIP) záródolgozatai. - Szombathely, BDTF Könyvtár-Informatikai Tanszék, 1993.
48. Wilson, T. D.: Az üzleti információs igények elemzési eszközei. (Tools for the analysis of BI needs. = Aslib Proceedings, 46. köt. 1. sz. 1994. p. 19-23.) Ism.: Orbán Éva = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 43. évf. 4-5. sz. 1996. p. 205-206.

V. Publikációk jegyzéke

Hivatkozás:

1. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy könyvtáros vállalati információs szolgáltatásra?
: A könyvtárosképzés megújulása a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Könyvtár és Alkalmazott Informatikai tanszékén.= **Polvax** : társadalomtudományi folyóirat / kiad. Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézete, főszerk. Décsy Jenő. – Zalaegerszeg : PSZF Zalaegerszegi Intézete, 1998- . – ISSN 1416-5503. URL: <http://193.224.143.36/~szabot/polvax/982takoa.htm>

Hiv.: Kiszl Péter: Business: informatikus könyvtáros hallgatóknak- A vállalkozói, üzleti információ oktatása a felsőfokú könyvtárosképzésben = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 11. sz. 2004. p. 362.

Referált kiadványokban megjelent publikációk

2. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Teaching of Information Sources and Business Information Sources and Services at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza = *Education for Information* / ed. R.F. Guy, J.A. Large. –Amsterdam [etc.] : IOS Press, 1997. –Vol. 15. –p. 235-239. **Indexelve: British Education Index: 00193093, Library and Literature Science Abstracts: 98005983**

3. Szerafinné Szabolcsi Ágnes, Tanyiné Kocsis Anikó, Eszenyiné Borbély Mária: Information Technology and Curriculum Development at the Department of LIS at György Bessenyei Teacher's Training College =*Focus on International and Comparative Librarianship*. –Vol.28. N.3.(1997. Dec.), p. 168-170.

Indexelve: Library and Information Science Abstracts – LISA, AN: 72008

4. Tanyiné Kocsis Anikó: Mikro- és kisvállalkozások könyvtári információellátása: hazai elektronikus források. =*Tudományos és Műszaki Tájékoztatás : Könyvtár- és információtudományi szakfolyóirat*, 53. évf. 2. sz., 2006. febr., p. 59-68. **Indexelve: Library and Information Science Abstracts-LISA, AN: feldolgozás alatt**

5. Anikó Tanyi-Kocsis: How TEMPUS facilitated professional staff development = A szakmai továbbképzés lehetőségei egy TEMPUS projekt tükrében=*Renewing the Education and Training of Librarians and Information Professionals = Proceedings of the Closing Conference of The LISTEN TEMPUS JEP (1994-1997)*, Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola, 1997. jún. 25-27. = *A könyvtáros és informatikus szakemberképzés megújítása : a LISTEN TEMPUS JEP (1994-97) Zárókonferenciájának előadásai* / szerk. Murányi Péter – Szombathely : BDTF, 1997. – ISBN 963 9017 25 6. –p.120-127.

Indexelve: Library and Information Science Abstracts-LISA, AN: 65378

Lektorált folyóiratokban megjelent cikkek

6. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások alkalmazásának lehetőségei a mikro- és kisvállalkozások könyvtári tájékoztatásában=*Természettudományi Közlemények* / közreadó: Nyíregyházi Főiskola Természettudományi Főiskolai Kar; szerk. Kókai Sándor. – Nyíregyháza, NYF TTfK, 2004. p. 287-292.

7. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy könyvtáros vállalkozói információszolgáltatásra? : A könyvtárosképzés megújulása a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Könyvtár és Alkalmazott Informatikai tanszékén.=*Polvax* : társadalomtudományi folyóirat / kiad. Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézete, főszerk. Décsy Jenő. – Zalaegerszeg : PSZF Zalaegerszegi Intézete, 1998- . –ISSN 1416-5503. URL: <http://193.224.143.36/~szabot/polvax/982takoa.htm>

8. Előzetes koncepció és marketingterv kialakítása a nyíregyházi Móricz Zsigmond Könyvtár üzleti információs szolgáltatásának bevezetéséhez / Kocsis Anikó =**Vállalkozói Információs Projekt** : továbbképző tanfolyam záródolgozatai : Szombathely, 1994. május - 1995. január / szerk. Téglási Ágnes ; [közrea.] BDTF Könyvtár - Informatika Tanszék. - Szombathely : BDTF ; Nyíregyháza : Egregia, 1996. - p. 25-37.

URL: <http://www.mek.iif.hu/porta/szint/tarsad/konyvtar/vezetes/vip/kocsis.hun>

Konferenciakiadványok

9. Tanyiné Kocsis Anikó: Az informatikai tárgyak megjelenése a nyíregyházi BGYTF Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Tanszékének tanterveiben=**Informatika a Felsőoktatásban (CD-ROM kiadvány)** : Képzési Struktúrák Szekció, Debrecen, 1999. aug. 27-29. URL: <http://www.date.hu/rendez/if99/kiadvany/pdf/c15.pdf>

10. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások szerepe a vállalkozók könyvtári információellátásában: A „Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásának tapasztalatai a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatikai Intézet Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Csoportjának tanterveiben=**Informatika a Felsőoktatásban 2005. (CD-ROM kiadvány)**. Debrecen, 2005. aug. 26-29.

11. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.==**Az MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülésének előadásai, 2006. (CD-ROM kiadvány)**

12. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Changes the teaching of Information Sources at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza. Elhangzott: **5th BOBCATSSS szimpozium**, Budapest, 1997. jan. 27-29.

Szakmai előadások

Nemzetközi konferenciák

13. Ágnes Szerafin Szabolcsi, Anikó Tanyi Kocsis, Maria Eszenyi Borbély: Renewal of LIS education from the point of view of international trends and social needs. Elhangzott: **6th International BOBCATSSS symposium**, Budapest, 1998. január 26-28.).

14. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Changes in the teaching of Information Sources at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza. Elhangzott: **5th BOBCATSSS szimpozium**, Budapest, 1997. jan. 27-29.

Hazai konferenciák

15. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.. - Elhangzott: **MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei**

Tudományos Testületének Tudományos Ülése : Műszaki - Informatikai Szekció. -Nyíregyháza, **2006.** okt.

16. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében. - Elhangzott: **30 éves a nyíregyházi könyvtárosképzés:** tudományos emlékülés, Nyíregyháza, 2006. okt. 16.

17. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások szerepe a vállalkozók könyvtári információ-ellátásában : A „Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásának tapasztalatai a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatikai Intézet Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Csoportjának tanterveiben. Elhangzott: ***Informatika a Felsőoktatásban 2005.*** Debrecen, 2005. aug. 26-29.

18. Tanyiné Kocsis Anikó: A vállalkozók könyvtári információellátása. Hazai és nemzetközi elektronikus információforrások. – Elhangzott: ***Matematika, Fizika, Számítástechnika Főiskolai Oktatók XXVIII. Konferenciája, 2004.*** aug. 25-27. Nyíregyháza

19. Tanyiné Kocsis Anikó: Az informatikai tárgyak megjelenése a nyíregyházi BGYTF Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Tanszékének tanterveiben. – Elhangzott: ***Informatika a Felsőoktatásban, 1999*** : Képzési Struktúrák Szekció, Debrecen, 1999. aug. 27-29.

20. Tanyiné Kocsis Anikó, Eszenyiné Borbély Mária: A könyvtárosképzés megújulása a nemzetközi trendek és társadalmi elvárások tükrében. - Elhangzott: ***INFO'97 Országos Konferencia: Informatika és számítástechnika az oktatásban, Könyvtári-informatikai szekció,*** Békéscsaba, 1997. nov.20-22.

Egyéb konferenciák

21. Tanyiné Kocsis Anikó: Az üzleti adatbázisok és adattárak jelentősége a vállalkozók információs ellátásában. – Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja,*** Matematika és Informatikai Szekció, **2003.** nov. 14.

22. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozói információtár létrehozásának jelentősége a könyvtárak tevékenységében. - Elhangzott: ***MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülése*** : Műszaki - Informatikai Szekció. -Nyíregyháza, **2001.** szept. 29.

23. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások a könyvtárakban : CD-ROM, Internet : egy felmérés tapasztalatai. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja,*** Matematika és Informatikai Szekció, **2000.** nov.8.

24. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalati információs rendszerek szerepe a vállalatok életében. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja,*** Matematika és Informatikai Szekció, **1999.** nov.6.

25. Tanyiné Kocsis Anikó, Szerafinné Szabolcsi Ágnes: Üzleti információs igényfelmérés Szabolcs-Szatmár-Bereg megye vállalkozói körében. - Elhangzott: ***MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülése*** : Számítástechnika-tudományi szekció. - Nyíregyháza, **1998.** szept. 26.

26. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy leendő könyvtáros vállalkozói információszolgáltatásra?. - Elhangzott: **A Magyar Tudomány Napja**, Pedagógia Szekció. -BGYTF, Nyíregyháza, 1998. nov.5.

27. Tanyiné Kocsis Anikó: Új oktatási módszerek alkalmazása a “ Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásában. - Elhangzott: **A Magyar Tudomány Napja**, Pedagógia I. Szekció. BGYTF Nyíregyháza, 1997. .nov.6.

Egyéb, népszerűsítő publikációk

28. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.==**Könyvtári Kis Híradó** : a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza : MZSMVK, 2006. -11.évf. 3-4.sz. (júl.-dec.). –p.22-24.

29. Tanyiné Kocsis Anikó, Szerafinné Szabolcsi Ágnes: A tudás társadalmának formálása : Shaping the Knowledge Society : beszámoló a 6. BOBCATSSS Nemzetközi Könyvtáros Szimpóziumról. –In: **Könyvtári Kis Híradó** : a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza : MZSMVK, 1998. -3. évf.1. sz. (1998. máj.). –p.8-10.

30. dr.Szerafinné Szabolcsi Ágnes, Tanyiné Kocsis Anikó: Változások a könyvtárosképzésben: információforrások és üzleti információ. –In: **Könyvtári Kis Híradó** : a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza: MZSMVK, 1997. -2. évf.2. sz. (1997. máj.). – 10. p.

31. Tanyiné Kocsis Anikó: A marketingtevékenység jelentősége a közművelődési könyvtárakban. –In: **Könyvtári Kis Híradó**: a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza: MZSMVK, 1997. -2. évf. különkiadás (1997. okt.). –p. 15-16.

The Theory of the Implementation of a Library Business Information System

VI. Introduction

In the early nineties, when individual and corporate enterprises started to be more common, libraries were confronted with a new demand. A new group of readers appeared who required information and answers immediately—and they want accurate, up-to-date and reliable business information. Business enterprises use several channels to satisfy their needs of information, including the library, which provides free access to information to all citizens. Still, public libraries in Hungary would be able to play a more intensive role in providing business information and making e-economy more popular, especially at the level of their respective communities/regions. No initiative, however, has come from national professional organizations or supervising bodies, reaching the entire profession, in the past 18 years. The service offered to business entrepreneurs is of 'ad hoc'-type, different from library to library, both in terms of the relevant sources and the quality of services.

In my dissertation I make an effort to outline a possible solution, the implementation of a library business information system.

VII. Research Objectives

My main objective has been to reveal how unsatisfactory the business information services of the Hungarian libraries are, and to offer at the same time a *modern solution* (Business Information Service of the Hungarian Public Libraries) *to the libraries* that is expected to elevate the information service offered to the target group to the level of the European information providing organizations. The creation of a business information system and its Web-portal is a *unique initiative* in the Hungarian libraries, *without any forerunners or preliminaries*.

My research topic comprises four major areas and sub-topics:

- Questions in connection with business ventures and enterprises,
- The functions and tasks of the library as the cornerstone of information- and knowledge society, a generator and provider of information,
- Information systems, especially from the aspect of their application in libraries
- Problems of information providing and retrieval through the Internet

In the course of my research I made efforts to keep the four areas and aspects in a balance while examining all possible angles of the main question, relying upon the Hungarian and international related literature.

VIII. The Structure of the Thesis– New Results

In addition to the introduction and the conclusion, the thesis comprises 6 chapters, that are connected to each other in a logical and organic order.

In the **Introduction** the tendencies that determine the present operation and functions of libraries are outlined. In the member states of the European Union and in other countries there is a large-scale *digitalization* and *data-base* building activity going on. The number of special libraries, using integrated library systems and offering *special, primarily electronic services*, has increased considerably. E-documents are becoming increasingly popular. They are often found side by side with traditional documents.

The joint document issued by *IFLA*⁸ and *UNESCO*⁹ related to public libraries makes it clear that public libraries are supposed to ensure access to their own and other libraries' sources by creating and maintaining an effective electronic network. Considerable is the number of *public libraries abroad* that operate a business information system.¹⁰ The most advanced organizations gradually involved modern information technology in searching for information and maintaining connection with the users. Another characteristic is that these business information systems *cooperate with local, regional and national professional offices*. In the Hungarian related literature several experts have called for a *more effective* and more *coordinated library service to the target groups in public, university and special libraries* in Hungary, following examples in England, Denmark and the U. S. The initiatives taken in the early 1990s, were, however, not very long-lasting (Business Information Project, further training courses, meetings), but the librarian training institutions integrated topics related to business information supply in their curricula.

Chapter 1 (*Business Information Services in the Library*) is broken down into 6 subchapters and discusses interrelations between the various notions and concepts. These include the following: the enterprise (micro-, small- and medium-sized enterprises), the use of computers at the business ventures, corporate and business information and its sources, electronic information sources (a formal and conceptual classification), the reliability of

⁸ The International Federation of Library Associations and Institutions

⁹ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

¹⁰ Pl. Norfolk County Council Library – Online Reference Library, Business Library, URL:

http://www.norfolk.gov.uk/consumption/idecplg?IdcService=SS_GET_PAGE&nodeId=24 2008-04-28

corporate/business information sources, and electronic services in the libraries. At the end of the chapter, in possession of the analyses, I come to the conclusion that electronic, on-line reference services today constitute a modern, user-friendly solution in daily library work. In the highly industrialized nations these services are now indispensable for effective business information supply.

Chapter 2 (*Survey of Methodology and Related Literature*) identifies the domestic and international basic documents that determine the activities of the corporate/business information services of the libraries. The chapter provides an insight into the large corpus of related literature that serves as a starting point for the implementation of an information system. The discussion of the methodological issues summarizes the techniques to be applied.

Basic documents of the topic include the international guidelines and recommendations (for the public libraries: principles of IFLA and the development concepts of the *UNESCO, Pulman Digital Guidelines* [Pulman 2002], *Calimera Guidelines* as well as Hungary's Act on Libraries that passed Parliament in 1997, all contain indirect references to the information services to be offered to business ventures.¹¹ *PORTÁL Programme* of Hungary matches the international materials mentioned, but the library services to be offered to business enterprises are entirely absent from it.

Present-time related literature is fairly wealthy; so much so that there is almost an oversupply (*Information Services & Use, Business Information Review, Information Services & Use, Library & Information Science Research*). In addition to theoretical approaches, there is a high number of case studies, descriptions of practical implementations and methodological guidelines published.

One of the most outstanding foreign author is *Michael E. Porter* of the U.S.A., Professor of economics, whose publications on the theory of value-chain and the competition edge of enterprises have greatly influenced the examination of information demand of business ventures. *Michael Lowe*, prominent British information technology expert has published important articles about the library side of the issue. In Hungary the first essays were primarily concerned with the definition of business information. Especially the *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*¹² and *Könyvtári Figyelő [Library Monitor]* published valuable

¹¹ For the most important international projects see the website of the Library Institute of the National Széchényi Library. URL: http://www.ki.oszk.hu/107/e107_plugins/links_page/links.php?cat.8

¹² *Tudományos és Műszaki Tájékoztatás*: Scientific and Technical Information – library and information technology journal, URL: <http://tmt.omikk.bme.hu>, 2008-04-04

articles, but the *Könyvtári Levelezőlap [Library Courier]*, the *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros [Book, Library and Librarian]* and several local periodicals also dealt with the actual issues.

After the "definition" of the concepts the various *sources were typified*. Many of these included *corporate information*, as the highest number of business documents belongs to this category. The lack of interest in the issue is aptly illustrated by the fact that very few books have been published so far. One of the common shortcoming of the essays that have been published in Hungary so far is that they tend to avoid suggestions related to information technology solutions in the field of business information service, although almost all authors urge the libraries to join their forces and introduce more efficient systems to serve the information needs of entrepreneurs.

As a conclusion I summarize the methods I have been working with: survey with a questionnaire and comparative analysis. Marketing methods: SWOT analysis, marketing mix, and certain elements of structured project management methods.

In the further parts of the dissertation—*Chapters 3-6*—I publish my new research findings.

Part 3, broken down into 3 sub-parts, deals with "The Situation of Business Information Service in the Hungarian Libraries from the Aspect of Producing and Introducing the Business Information System [Hung. Abbreviation: MAKK-VIR] in the Hungarian Libraries." The three sub-chapters provide insight into the present situation of business information services in Hungarian libraries, the methods used and the sources of information. In order to survey the situation, I carried out the *SWOT analysis of Hungarian libraries*. It was followed by the compilation of a questionnaire that I sent to the 19 county public libraries and Ervin Szabó Library in Budapest. I compared the results obtained with *a survey conducted in England*.

The purpose of the *SWOT-analysis of Hungarian libraries* was to obtain an insight into the present framework of operation, resources and general conditions of the libraries. In addition to all these I intended to find an answer as to whether there is an explicit demand for the introduction of the system on the side of the libraries and on the side of the target group. This efficient marketing method shows the potential strenghts, weaknesses, opportunities and threats. I paid special attention to the use of e-documents and the knowledge of the specific sources. The results have been published in a chart. Then I examined the activities of the Hungarian public libraries (county libraries) in providing information to business enterprises. Before launching the survey through the questionnaire, I set up a *hypothesis* consisting of 7 *elements*. When compiling the groups of questions for the questionnaire, I studied the relevant

publications in the domestic and international literature on libraries ([Mikulás 2005] p. 70. ([Kiszl, 2005.] p.), materials of professional events¹³, web pages of libraries and other informing providing organizations, and also relied on my personal experience.¹⁴

Based upon these, I identified 5 main topics: Libraries and their relationship to the target group; Information demand of the entrepreneurs; The use of electronic information sources; The possibilities of cooperation with other institutions and organizations; The experience and recommendations of any given library. The results of the survey were assessed by topics and questions. After the completion of the survey and the analysis of the results I found that, with little deviations, my original assumptions were largely correct.

It became clear that for libraries, serving business enterprises is just as important a responsibility as serving any other client. The efficiency of this is, however, largely vitiated by the lack of a concept, the shortage of sources (primarily infrastructural and financial), the low experience of the staff, and parallelisms with local business organizations.

In the following, I sought an answer to the question whether the results of the survey show any similarity to the findings of similar international surveys. First I examined the relevant results of a British survey. The Citizenship Information Project of the *British Library Research and Innovation Centre* conducted the survey into the information obtaining customs of the population of the United Kingdom in 1999. As certain elements of the survey are relevant to my research, I find it important to publish here some facts from the British survey: the life of the population is significantly influenced by their promotion during their career, the chances of life-long learning and the acquisition of the best possible job, and they obtain the information they need for all these at the public libraries first of all (77%). ([Marcella – Baxter 1999] p. 120.)

Including here another survey has been indispensable from the aspect of my thesis, as *Pam and Allan Foster*, British experts, have annually surveyed the business information services in the British public libraries for 16 years [Foster-Foster 2005]. The differences between the situations in Hungary and Great Britain are summed up in a chart that consists of the following categories: Budget, The share of sources spent on printed and electronic sources, Changes in the number of staff, Knowledge management strategy, Intranet

¹³ E. g.. Conference proceedings of the Association of Hungarian Information Brokers

¹⁴ Upon request of PRIMOM Consulting and Information Network of Nyíregyháza and Euro Info, I conducted several courses titled "Information Supply to Micro- and Small Enterprises," 5-hour each, within the framework of Economic Competitiveness Operative Programme.

applications, Data base providers, Training of users, The Frequency of using electronic services, Measuring efficiency and client satisfaction, Long-term strategy. The parallel examination revealed that the technical, financial and human resources of the British public libraries are incomparably better. Their activities are characterized by client-friendly approaches and the application of new, advanced methods. It is also evident that not all professional conditions are provided for preparing and successfully introducing an information system in Hungary. The gravest problem, in addition to the lack resources, is the shortage of relevant experience. The circumstances outlined above suggest that the leadership of libraries in Hungary and the professional organizations should make urgent steps to create, introduce and sustain a business information system. Local initiatives are unable to survive without support and resources.

Chapter 4 contains a general description of the *Business Information System of Hungarian Public Libraries (Hungarian abbreviation: MAKK-VIR)*. The chapter deals with the expectations in connection with the system, the advantage sand disadvantages of its introduction. At the end of the chapter I provide a summary of the technical system requirements.

The main objective of the creation of MAKK-VIR is that micro- and small enterprises should have a continual (24/7) access to the system via the Internet and download information from home or from their headquarters. If they are unable to facilitate the search themselves, or their search is unsuccessful, they may request the support of an expert through an on-line Information Counter. *PARTICIPANTS*: the implementation of the project exceeds the possibilities of one single library, but we cannot expect a nationwide initiative based upon this analysis of the situation. Regional cooperation of two or three libraries, is, however, realistic and feasible. The association of libraries and the creation of a consortium for better cooperation is common in Hungary.

SOURCES: For raising the necessary funds, application appears to be the best way. In this way it is possible to create the financial, technical and human resources. When making a budget, *single* development-introduction costs (e.g. *the procurement of equipment, creating the premises* etc.) are to be separated from *continual* expenses of operation ([Raffai 2003] p. 437-440.). When preparing the project/application the system requirements are to be taken into account. It is desirable to base our efforts on the existing resources, e.g. the traditional library services (e.g. stock increase, reader service, pre-registration, lending, general and specialized information services). It is also necessary to procure special business publications,

many of which are available through subscription. E-documents are to be preferred to printed ones.

COMPONENTS: The core of the system is a data base–Store of Business Information–that is to be compiled and filled with great professional care, using the standards of the libraries and the quality assurance rules. In addition to the data base, the system must also contain access to the library’s or libraries’ own OPAC and to MOKKA (Hungarian abbreviation of Hungarian National Joint Catalogue). The portal based upon the system is to be well-organized, informative and aesthetically appealing. **USERS:** The system is primarily designed for registered entrepreneurs who, after paying a symbolic initial fee, would be able to use the services basically free, but they would pay for photocopying and data saving themselves. Naturally, other users may join the system if they wish.

Chapter 5 outlines the schedule of the implementation of a the business information system (MAKK-VIR). I deal with the steps of planning and developing the main phases–in which the aspects of client-friendly approach and quality requirements–and the role of the developing teams. A matrix is used to illustrate the interrelations of roles and main procedures.

Main procedures: information gathering and analysis, planning, making a draft, developing a prototype, development, definition of quality guarantees, testing, revision, implementation, training, evaluation, software monitoring.

Roles: Project manager, Project director, MAKK-VIR project manager, Web-designer coordinator, Web-designer(s), Quality coordinator, System librarian, Layout designer, Network administrator, Users. These are *potential roles and activities* that are created or generated in an ideal situation.

In the rest of the chapter I examine the factors determining the contents of the web-page. Summing up my research findings, I believe that the following determine the content of the web-page: The information demand of the business ventures, the supply of the information market and the actual topics.

At the content of the web-page publishing individual opinions and experience may have a great significance. The portal of MAKK-VIR will therefore have to supply profound information in the actual topics with traditional means as well as with Web 2.0 technologies (especially blog and forum). A diagram illustrates the components of the portal, divided into 3 parts: The *main part* (Business Information Store, Catalogues, On-line Information Counter, Registration–Check-in, Search page), *Sidebar* (Quick links, Document archive, Public information, Forum, Blog) and *Auxiliary part* (FAQ, E-mail-suggestions, Accessibility,

Impressum, Site map). Each part is further stratified, their description is found after the diagram. I wish to talk about the "core" of the system, the *Business Information Store* in detail.

Finally, I make a recommendation regarding the marketing plan of the introduction of the system. As a differentiated approach is always more efficient than relying upon one single method or procedure, I will describe two techniques. The first, classic method is marketing mix, whereas the other is a new one, often used with electronic services, called CRM.

Chapter 6 contains the development possibilities of the information system. If MAKK-VIR is ever implemented in practice, this chapter would raise the awareness of the professional organizations and decision makers. In connection with this, the following alternatives are to be taken into consideration:

- Increase the number of libraries connected to the system with the help of sponsors and the re-allocation of financial resources.
- It is necessary to involve a library that has decades of experience in this field, thus contributing to the success of the scheme.
- More intensive lobbying at organizations involved in business development.
- More efficient marketing methods are to be used to make the system/service more popular.
- Measuring the use of the system with adequate software.

Summary

The endeavour at creating a library business information system **is unique, without any preliminaries in Hungary**. Not any noteworthy effort has been made by any of the professional organizations (Association of Hungarian Librarians, Information Studies and Librarianship Association etc.) or by any of the libraries.

The analysis of the situation convincingly suggests that the implementation of the system is feasible, although there are some difficulties. There are shortcomings in the technical, human and financial resources, and it is also necessary to change the attitude of the stakeholders, who comprise the following

- *the entrepreneurs*, to whom library often merely means a place to borrow books at,
- *the librarians*, many of whom believe that business information is not for libraries,
- the entire society, which is to be made aware that the library is able to change and to come up with new services.

IX. References

1. 1997. évi CXL. Törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről. In: NETJOGTÁR. A CompLex Kiadó Kft. CompLex jogi adatbázisából, URL:
<http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=9559>), 2008-03-26.
2. 1999. évi XCV. Törvény a kis- és közép-vállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról, URL: <http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=9766>, 2008-03-26
3. [1989. évi XIII. törvény] 1989. évi XIII. törvény a gazdálkodó szervezetek és a gazdasági társaságok átalakulásáról. In: NETJOGTÁR. A CompLex Kiadó Kft. CompLex jogi adatbázisából, URL:
<http://www.1000ev.hu/index.php?a=3¶m=8611> 2008-03-26.
4. Abell, Angela- Wingar, Lucy: The commercial connection: Realizing the potential of information skills = Business Information Review, Vol. 22. , 2005, p. 172-181.
5. Augustyniak, Rebecca – Finley, Amy – Agüero, Dawn – Monroe, Blair – Arsenault, Brian: The Information Professional s Role in Creating Business Management Systems =Information Outlook Vol.9 No.9, (September 2005)
6. Brandt, D. Scott: Evaluating Information on the Internet, Indiana Library Federation – Area IV Fall meeting. Indiana University, Kokomo, 9/14/96.
7. [Calimera 2005] Calimera Irányelvek, URL:
<http://www.ki.oszk.hu/old/calimera/index.html> 2008-05-06
8. Considine, Goretti: Response from a dying breed?: Public libraries and the Business Information Resources Survey 2005 = Business Information Review, London : SAGE, Vol. 22(2). 2005, p. 85-89.
9. Csorba Éva, V.: Tudásalapú társadalom és elektronikus gazdaság= Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról : kézikönyv kis- és középvállalkozóknak, Budapest, GKM, 2003. p.360.
10. Egy jó tipp ma – biztos üzlet holnap: a jövő profitja = Az üzlet-társ: Melléklet: Üzleti információ, 2. évf. 5. sz. (1996. máj.) 14. p.
11. Foster, Pam - Foster, Allan: Adapting to change: Business Information Resources Survey 2005== Business Information Review, London, Vol. 22 (1), p. 15-37.
12. Franklin, Nicola: Adapting to change: BIR's Business Information Resources Survey 2005 = Business Information Review, London : SAGE, Vol. 22.(2) 2005, p. 90-94.
13. Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról: kézikönyv kis- és középvállalkozóknak, Budapest, GKM, 2003. 433 p.

14. Huszár Ernőné: Üzlet-e az üzleti információ? = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 41. évf. 1. sz. 1994. p. 3-6.
15. Kiszl Péter: Business: informatikus könyvtáros hallgatóknak- A vállalkozói, üzleti információ oktatása a felsőfokú könyvtárosképzésben = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 11. sz. (2004. nov.)
16. Kiszl Péter: Hogyan tovább? Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 9. sz. 2004. p. 371-378.
17. Kiszl Péter: Magyarországi céginformációs rendszerek tipizálása. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 49. évf. 6-7. sz. 2002. p.231-247.
18. A közkönyvtári szolgálat: az IFLA és az UNESCO fejlesztési irányelvei / készítette a Philip Gill által vezetett munkacsoport az IFLA Közkönyvtári Szekciója megbízásából; ford. Papp István; a fordítás a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium Könyvtári Főosztály támogatásával készült; közreadó Könyvtári Intézet. –Budapest: OSZK KI, 2005. URL: www.ifla.org/VII/s8/news/pg01-hu.pdf
19. Angol verzió: The Public Library Service: the IFLA/UNESCO Guidelines for Development, URL: <http://www.ifla.org/VII/s8/news/pg01.htm>
20. A Központi Statisztikai Hivatal gyorsjelentése: A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2007. II. félév
21. URL: <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/gyor/gaz/gaz20712.pdf> 2008-04-02
22. Lee, Stuart D.: Building an Electronic Resource Collection : a practical quide. - London: Facet Publ., 2002., 160 p.
23. Lowe, Michael: A vállalkozási információk kora == Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 40. köt. 7. sz., 1993. p. 279.
24. Marcella, Rita –Baxter, Graeme: A national survey of the citizenship information needs of the general public = Aslib Proceedings, vol. 51. (4) p. 115-121.
25. Meskó Eszter: Aranyrög vagy csillogó szemét? Az internetes források kritikai értékelése = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. köt. 2. sz. p. 72–77.
26. Mikulás Gábor: Üzleti információszolgáltatás a magyarországi könyvtárakban? ==Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 52. évf. 2. sz. (2005. febr.)
27. Nagy Zsuzsanna: Üzleti információ Magyarországon: kihívások és lehetőségek. = A könyvtáros és információs szakemberképzés megújítása. A LISTEN TEMPUS JEP (1994-97) zárókonferenciájának előadásai. Szombathely, BDTF, 1997. p. 152-160.

28. Nagy Nikolett: "Az ügyfél nem fél ügy" - a CRM alkalmazásainak lehetősége könyvtári területen = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 54. évf. 7. sz. (2007. jún.), URL:
http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=4749&issue_id=484#jegy31vissza
2008-05-05
29. Novák Teréz: Magyarországi cím- és céginformációs adatbázisok = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 44. évf. 3. sz. 1997. p. 91-101.
30. O'Reilly, Tim: What is Web 2.0?: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software URL:
31. <http://www.oreillynet.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.html>
32. Pantry, Sheila - Griffith, Peter: Creating a successful e-information service, London: Facet, 2002. 176 p.
33. Pinfield, Stephen: Managing electronic library services: current issues in UK higher education institutions, URL: <http://www.ariadne.ac.uk/issue29/pinfield/> 2008-04-28
34. Portál Program: a könyvtárügy fejlesztési stratégiája, 2008, URL:
http://www.ki.oszk.hu/107/e107_files/downloads/portl_miniszteri_elfogadott-1.rtf
2008-04-02
35. Pulman Digitális Útmutató: magyar változat, 2. jav., bőv. kiad., 2003. URL:
<http://www.ki.oszk.hu/old/pulman/dg/index.html> 2008-04-01
36. Raffai Mária: Információrendszerek fejlesztése és menedzselése, Budapest, Novadat, 2003. 996 p.
37. Roboz Péter: Eretnek gondolatok az információ áráról = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 40. évf. 2. sz. (1993. febr.), p. 51-55.
38. Skaliczki Judit: Az információs esélyegyenlőség és a demokrácia helye: a könyvtár = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 50. évf. 9-10. sz. p. 375-381.
39. Székely Levente: Egy lépéssel előbbre a digitális tudományos világban – Szakmai konferencia a publikációk elektronikus hozzáférhetőségéről = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 54. évf. 1. sz. 2007. p. 91-101.
40. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások alkalmazásának lehetőségei a mikro- és kisvállalkozások könyvtári tájékoztatásában. = Természettudományi közlemények, 4. köt. Nyíregyháza, NYF-TTFK, 2004. p. 287-292.
41. Totterdell, Anne –Gill, Jane –Hornsey, Alan: An Introduction to Library and Information Work.

42. Tredinnick, Luke: Web 2. 0 and Business: A pointer to the intranets of the future? = Business Information Review, vol. 23 (4), p. 228-234.
43. Üzleti információs szolgáltatás az angol közkönyvtárakban =Borsodi Téka, 1992. 3. sz. p.13-14.
44. Vállalkozói Információs Projekt (VIP) záródolgozatai. - Szombathely, BDTF Könyvtár-Informatikai Tanszék, 1993.
45. Wilson, T. D.: Az üzleti információs igények elemzési eszközei. (Tools for the analysis of BI needs. = Aslib Proceedings, 46. köt. 1. sz. 1994. p. 19-23.) Ism.: Orbán Éva = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 43. évf. 4-5. sz. 1996. p. 205-206.

X. Publications

Citations:

1. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy könyvtáros vállalkozói információszolgáltatásra? : A könyvtárosképzés megújulása a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Könyvtár és Alkalmazott Informatikai tanszékén.= **Polvax** : társadalomtudományi folyóirat / kiad. Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézete, főszerk. Décsy Jenő. – Zalaegerszeg : PSZF Zalaegerszegi Intézete, 1998- . – ISSN 1416-5503. URL: <http://193.224.143.36/~szabot/polvax/982takoa.htm>

Cited by: Kiszl Péter: Business: informatikus könyvtáros hallgatóknak- A vállalkozói, üzleti információ oktatása a felsőfokú könyvtárosképzésben = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 51. évf. 11. sz. 2004. p. 362.

Abstracted publications

2. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Teaching of Information Sources and Business Information Sources and Services at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza = **Education for Information** / ed. R.F. Guy, J.A. Large. –Amsterdam [etc.] : IOS Press, 1997. –Vol. 15. –p. 235-239. **Indexelve: British Education Index: 00193093, Library and Literature Science Abstracts: 98005983**

3. Szerafinné Szabolcsi Ágnes, Tanyiné Kocsis Anikó, Eszenyiné Borbély Mária: Information Technology and Curriculum Development at the Department of LIS at György Bessenyei Teacher's Training College =**Focus on International and Comparative Librarianship**. –Vol.28. N.3.(1997. Dec.), p. 168-170.

Indexelve: Library and Information Science Abstracts – LISA, AN: 72008

4. Tanyiné Kocsis Anikó: Mikro- és kisvállalkozások könyvtári információellátása: hazai elektronikus források. =**Tudományos és Műszaki Tájékoztatás** : Könyvtár- és információtudományi

szakfolyóirat, 53. évf. 2. sz., 2006. febr., p. 59-68. **Indexelve: Library and Information Science Abstracts-LISA, AN: feldolgozás alatt**

5. Anikó Tanyi-Kocsis: How TEMPUS facilitated professional staff development = A szakmai továbbképzés lehetőségei egy TEMPUS projekt tükrében=*Renewing the Education and Training of Librarians and Information Professionals = Proceedings of the Closing Conference of The LISTEN TEMPUS JEP (1994-1997)*, Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola, 1997. jún. 25-27. = *A könyvtáros és informatikus szakemberképzés megújítása : a LISTEN TEMPUS JEP (1994-97) Zárókonferenciájának előadásai* / szerk. Murányi Péter – Szombathely : BDTF, 1997. – ISBN 963 9017 25 6. –p.120-127.

Indexelve: Library and Information Science Abstracts-LISA, AN: 65378

Other publications

6. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások alkalmazásának lehetőségei a mikro- és kisvállalkozások könyvtári tájékoztatásában=*Természettudományi Közlemények* / közreadó: Nyíregyházi Főiskola Természettudományi Főiskolai Kar; szerk. Kókai Sándor. – Nyíregyháza, NYF TTFK, 2004. p. 287-292.

7. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy könyvtáros vállalkozói információszolgáltatásra? : A könyvtárosképzés megújulása a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Könyvtár és Alkalmazott Informatikai tanszékén.=*Polvax* : társadalomtudományi folyóirat / kiad. Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézete, főszerk. Décsy Jenő. – Zalaegerszeg : PSZF Zalaegerszegi Intézete, 1998- . –ISSN 1416-5503. URL: <http://193.224.143.36/~szabot/polvax/982takoa.htm>

8. Előzetes koncepció és marketingterv kialakítása a nyíregyházi Móricz Zsigmond Könyvtár üzleti információs szolgáltatásának bevezetéséhez / Kocsis Anikó =*Vállalkozói Információs Projekt* : továbbképző tanfolyam záródolgozatai : Szombathely, 1994. május - 1995. január / szerk. Téglási Ágnes ; [közrea.] BDTF Könyvtár - Informatika Tanszék. - Szombathely : BDTF ; Nyíregyháza : Egregia, 1996. - p. 25-37.

URL: <http://www.mek.ujf.hu/porta/szint/tarsad/konyvtar/vezetes/vip/kocsis.hun>

Essays published in conference proceedings:

9. Tanyiné Kocsis Anikó: Az informatikai tárgyak megjelenése a nyíregyházi BGYTF Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Tanszékének tanterveiben=*Informatika a Felsőoktatásban (CD-ROM kiadvány)* : Képzési Struktúrák Szekció, Debrecen, 1999. aug. 27-29. URL: <http://www.date.hu/rendez/if99/kiadvany/pdf/c15.pdf>

10. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások szerepe a vállalkozók könyvtári információellátásában: A „Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásának tapasztalatai a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatikai Intézet Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Csoportjának tanterveiben=*Informatika a Felsőoktatásban 2005. (CD-ROM kiadvány)*. Debrecen, 2005. aug. 26-29.

11. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.==Az *MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülésének előadásai, 2006. (CD-ROM kiadvány)*

12. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Changes the teaching of Information Sources at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza. Elhangzott: **5th BOBCATSSS symposium**, Budapest, **1997.** jan. 27-29.

Presentations in conferences:

International conferences:

13. Ágnes Szerafin Szabolcsi, Anikó Tanyi Kocsis, Maria Eszenyi Borbély: Renewal of LIS education from the point of view of international trends and social needs. Elhangzott: **6th International BOBCATSSS symposium**, Budapest, **1998.** január 26-28.).

14. Ágnes Szerafin-Szabolcsi, Anikó Tanyi-Kocsis: Changes in the teaching of Information Sources at the Department of Library and Information Sciences at György Bessenyei Teacher's Training College in Nyíregyháza. Elhangzott: **5th BOBCATSSS symposium**, Budapest, **1997.** jan. 27-29.

Hungarian conferences:

15. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.. - Elhangzott: *MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülése* : Műszaki - Informatikai Szekció. -Nyíregyháza, **2006.** okt.

16. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében. - Elhangzott: **30 éves a nyíregyházi könyvtárosképzés: tudományos emlékülés**, Nyíregyháza, 2006. okt. 16.

17. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások szerepe a vállalkozók könyvtári információ-ellátásában : A „Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásának tapasztalatai a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatikai Intézet Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Csoportjának tanterveiben. Elhangzott: *Informatika a Felsőoktatásban 2005*. Debrecen, 2005. aug. 26-29.

18. Tanyiné Kocsis Anikó: A vállalkozók könyvtári információellátása. Hazai és nemzetközi elektronikus információforrások. – Elhangzott: *Matematika, Fizika, Számítástechnika Főiskolai Oktatók XXVIII. Konferenciája, 2004.* aug. 25-27. Nyíregyháza

19. Tanyiné Kocsis Anikó: Az informatikai tárgyak megjelenése a nyíregyházi BGYTF Könyvtár és Alkalmazott Informatikai Tanszékének tanterveiben. – Elhangzott: *Informatika a Felsőoktatásban, 1999* : Képzési Struktúrák Szekció, Debrecen, 1999. aug. 27-29.

20. Tanyiné Kocsis Anikó, Eszenyiné Borbély Mária: A könyvtárosképzés megújulása a nemzetközi trendek és társadalmi elvárások tükrében. - Elhangzott: *INFO'97 Országos Konferencia:*

Informatika és számítástechnika az oktatásban, Könyvtári-informatikai szekció, Békéscsaba, 1997.
nov.20-22.

Other conferences:

21. Tanyiné Kocsis Anikó: Az üzleti adatbázisok és adattárak jelentősége a vállalkozók információs ellátásában. – Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja***, Matematika és Informatikai Szekció, **2003.** nov. 14.

22. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozói információtár létrehozásának jelentősége a könyvtárak tevékenységében. - Elhangzott: ***MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülése*** : Műszaki - Informatikai Szekció. -Nyíregyháza, **2001.** szept. 29.

23. Tanyiné Kocsis Anikó: Elektronikus információforrások a könyvtárakban : CD-ROM, Internet : egy felmérés tapasztalatai. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja***, Matematika és Informatikai Szekció, **2000.** nov.8.

24. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalati információs rendszerek szerepe a vállalatok életében. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja***, Matematika és Informatikai Szekció, **1999.** nov.6.

25. Tanyiné Kocsis Anikó, Szerafinné Szabolcsi Ágnes: Üzleti információs igényfelmérés Szabolcs-Szatmár-Bereg megye vállalkozói körében. - Elhangzott: ***MTA Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Tudományos Ülése*** : Számítástechnika-tudományi szekció. - Nyíregyháza, **1998.** szept. 26.

26. Tanyiné Kocsis Anikó: Vállalkozhat-e egy leendő könyvtáros vállalkozói információszolgáltatásra?. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja***, Pedagógia Szekció. -BGYTF, Nyíregyháza, **1998.** nov.5.

27. Tanyiné Kocsis Anikó: Új oktatási módszerek alkalmazása a “ Vállalkozói információforrások és szolgáltatások” tárgy oktatásában. - Elhangzott: ***A Magyar Tudomány Napja***, Pedagógia I. Szekció. BGYTF Nyíregyháza, **1997.** .nov.6.

Other publications:

28. Vállalkozások információellátása a közkönyvtárakban – Az információs rendszerek szerepe a hatékonyság növelésében.==***Könyvtári Kis Híradó*** : a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza : MZSMVK, 2006. -11.évf. 3-4.sz. (júl.-dec.). –p.22-24.

29. Tanyiné Kocsis Anikó, Szerafinné Szabolcsi Ágnes: A tudás társadalmának formálása : Shaping the Knowledge Society : beszámoló a 6. BOBCATSSS Nemzetközi Könyvtáros Szimpóziumról. –In: ***Könyvtári Kis Híradó*** : a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza : MZSMVK, 1998. -3. évf.1. sz. (1998. máj.). –p.8-10.

30. dr.Szerafinné Szabolcsi Ágnes, Tanyiné Kocsis Anikó: Változások a könyvtárosképzésben: információforrások és üzleti információ. –In: ***Könyvtári Kis Híradó*** : a

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza: MZSMVK, 1997. -2. évf.2. sz. (1997. máj.). – 10. p.

31. Tanyiné Kocsis Anikó: A marketingtevékenység jelentősége a közművelődési könyvtárakban. –In: **Könyvtári Kis Híradó**: a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei könyvtárak lapja / kiad. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár. –Nyíregyháza: MZSMVK, 1997. -2. évf. különkiadás (1997. okt.). –p. 15-16.